

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Plačevanje prispevkov za socialno varnost za zavarovance - družbenike

Podrobnejši opis

3. izdaja, MAREC 2018

KAZALO

1.0 SPLOŠNO	3
2.0 OBVEZNO SOCIALNO ZAVAROVANJE DRUŽBENIKOV	3
2.1 Trajanje obveznega zavarovanja	3
2.1.1 Vlaganje prijav v zavarovanje	3
2.1.2 Obvezno zavarovanje za polni delovni čas	3
2.2 Vrste prispevkov	4
2.2.1 Pokojninsko in invalidsko zavarovanje	4
2.2.2 Obvezno zdravstveno zavarovanje	4
2.2.3 Zavarovanje za starševsko varstvo	4
2.2.4 Zavarovanje za primer brezposelnosti	4
2.3 Osnova za plačilo prispevkov	5
2.3.1 Najnižja osnova za prispevke	5
2.3.2 Najvišja osnova za prispevke	5
2.3.3 Zavarovalna osnova ob vstopu v obvezno zavarovanje	6
2.3.4 Določitev nove zavarovalne osnove	6
2.3.5 Povečanje zavarovalne osnove	6
2.3.6 Znižanje zavarovalne osnove	6
2.3.7 Nepravilna zavarovalna osnova	6
2.3.8 Vrste in stopnje prispevkov	7
2.4 Obračunavanje in plačilo prispevkov	7

1.0 SPLOŠNO

Fizične osebe so v obvezno socialno zavarovanje v Republiki Sloveniji vključene iz naslova svojega statusa ali delovne aktivnosti, na način in pod pogoji, ki jih določajo predpisi s področja obveznega socialnega zavarovanja, in sicer:

- [Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#),
- [Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZZV](#),
- [Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP-1](#),
- [Zakon o urejanju trga dela - ZUTD](#).

Navedeni zakoni določajo tudi:

- osnove za plačilo prispevkov za socialno varnost (v nadaljevanju: prispevki),
- vrste prispevkov, ki se plačujejo za posamezne zavarovance,
- zavezanca za plačilo prispevkov.

Stopnje prispevkov določa [Zakon o prispevkih za socialno varnost - ZPSV](#), za določene zavarovance pa so stopnje prispevkov določene v [Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) in [Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZZV](#).

Prispevke pobira Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS). Način obračuna in plačila prispevkov ter roke za obračun in plačilo prispevkov določa [Zakon o davčnem postopku - ZDavP-2](#).

2.0 OBVEZNO SOCIALNO ZAVAROVANJE DRUŽBENIKOV

2.1 Trajanje obveznega zavarovanja

Obvezno zavarovanje iz naslova lastništva družbe traja od dneva vpisa v poslovni register ali v drug register kot družbenik in poslovodna oseba do dneva izbrisa.

2.1.1 Vlaganje prijav v zavarovanje

Družbeniki, ki izpolnjujejo pogoje za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za starševsko varstvo,

- se vključujejo v zavarovanje po zavarovalni podlagi **040**,
- če te osebe hkrati izpolnjujejo tudi pogoje za zavarovanje za primer brezposelnosti, se v zavarovanje za primer brezposelnosti vključijo s šifro podlage za zavarovanje **112**.

Družbeniki, ki so po pravnomočnosti odločbe ZPIZ o priznani I. kategoriji invalidnosti še naprej vpisani v predpisan register, so v zavarovanje vključeni po šifri podlage za zavarovanje:

- **102** – če izpolnjuje pogoje samo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Osebe, ki so družbeniki zasebnih družb in zavodov, če niso zavarovane na drugi podlagi, so v zavarovanje vključeni po šifri podlage za zavarovanje:

- **103** – če izpolnjuje pogoje samo za zdravstveno zavarovanje.

Vse prijave v obvezna socialna zavarovanja (pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti) zavarovanci vložijo pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS). Podrobnejša navodila v zvezi z obveznim zavarovanjem družbenikov so na voljo na [spletni strani ZZZS](#).

2.1.2 Obvezno zavarovanje za polni delovni čas

Družbeniki se zavarujejo za polni zavarovalni čas, če ni z zakonom drugače določeno.

Družbeniki se zavarujejo za krajši delovni čas:

- v kombinaciji z delovnim razmerjem, sklenjenim za krajši delovni čas,
- v kombinaciji s pravico do dela s krajšim delovni časom po predpisih o starševskem varstvu,
- če uveljavijo pravico do delne starostne pokojnine,
- če se kot upokojenec delno reaktivirajo (uživalec pokojnine, ki ponovno prične opravljati dejavnost).

2.2 Vrste prispevkov

2.2.1 Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Po 16. členu [Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) se obvezno zavarujejo osebe, ki so družbeniki oziroma delničarji gospodarskih družb, ustanovljenih v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji oziroma ustanoviteljice ali ustanovitelji zavodov ter združenj in so poslovodne osebe (v nadaljnjem besedilu: družbenik), če niso zavarovane na drugi podlagi.

Po prvi alineji prvega odstavka 152. člena in tretji alineji 153. člena [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) so zavarovanci – družbeniki sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca, razen v primerih prejemanja nadomestil. V teh primerih je zavezanec za plačilo prispevkov delodajalca izplačevalec nadomestila.

2.2.2 Obvezno zdravstveno zavarovanje

Po 6. točki prvega odstavka 15. člena [Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZZV](#) se obvezno zavarujejo družbeniki osebnih družb, družbeniki družb z omejeno odgovornostjo in ustanovitelji zavodov, če so družbeniki družb oziroma ustanovitelji zavodov poslovodne osebe, ki opravljajo poslovodno funkcijo kot edini ali glavni poklic.

V skladu z 51. členom [Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZZV](#) ti zavarovanci plačujejo prispevke od bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji, določeni za zavarovance in po stopnji, določeni za delodajalce.

2.2.3 Zavarovanje za starševsko varstvo

V skladu s 7. točko 8. člena [Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP-1](#) so zavarovanci za starševsko varstvo poslovodne osebe gospodarskih družb in direktorji zasebnih zavodov v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovane na drugi podlagi.

Po določbi 10. člena [Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP-1](#) se prispevki za starševsko varstvo plačujejo od osnove za plačilo prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

V skladu z 9., 11. in 12. členom [Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP-1](#) so ti zavarovanci sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca za starševsko varstvo.

2.2.4 Zavarovanje za primer brezposelnosti

Po šesti alineji 54. člena [Zakona o urejanju trga dela - ZUTD](#) se za primer brezposelnosti obvezno zavarujejo poslovodne osebe v osebni družbi in enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu. Zavarovanje za primer brezposelnosti torej ni predvideno za poslovodne osebe, ki so družbeniki v več osebnih kapitalskih družbah (d.o.o.).

Z določbo 4. člena [ZUTD-D](#) pa je bila črtana šesta alineja prvega odstavka 54. člena ZUTD in s tem onemogočena vključitev v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti vsem družbenikom gospodarskih družb in zavodov, ki so hkrati tudi poslovodne osebe. Določba ZUTD-D v delu, ki se nanašata na spremenjeni prvi odstavek 54. člena ZUTD, se v skladu z 22. členom ZUTD-D začne uporabljati po treh mesecih od uveljavitve ZUTD-D, to je od 21. 1. 2018 naprej, do tedaj pa se še uporablja določba ZUTD.

V skladu z določbo tretjega odstavka 19. člena [ZUTD-D](#) družbeniki, ki so poslovodne osebe v osebnih ali kapitalskih družbah, ter ustanovitelji, ki so poslovodne osebe v zavodih, in so se vključili v obvezno zavarovanje za primer brezposelnosti po določbah [Zakona o urejanju trga dela - ZUTD](#), ohranijo status zavarovancev do prenehanja pravnega razmerja, ki je bila podlaga za to zavarovanje. Tisti, ki pa se bodo na novo vključili v socialno zavarovanje kot družbeniki in ustanovitelji (to je od 21. 1. 2018 naprej), se niso več dolžni obvezno zavarovati za primer brezposelnosti.

V skladu s 135. členom [Zakona o urejanju trga dela - ZUTD](#) je osnova za plačilo prispevkov za zaposlovanje enaka osnovi za plačilo prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Družbeniki so po določbi 136. in 137. člena [Zakona o urejanju trga dela - ZUTD](#) sami zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca.

2.3 Osnova za plačilo prispevkov

Družbeniki plačujejo prispevke od zavarovalne osnove. Zavarovalna osnova je v skladu s 145. členom [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#) določena v višini dobička zavarovanca, ugotovljenega v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za socialno varnost ter znižanje in povečanje davčne osnove, preračunanega na mesec.

Za dobiček družbenika se štejejo vsi prejemki, prejeti za opravljanje poslovodne funkcije in dela. Dobiček zavarovanca se določi tako, da se upošteva seštevek dohodkov, prejetih za opravljanje poslovodne funkcije in opravljanje dela od gospodarskih družb, zadrug ali zavodov, v zvezi s katerimi zavarovanec izpolnjuje pogoje za zavarovanje po 16. členu [Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2](#).

Podrobnejši način določanja zavarovalne osnove je določen s [Pravilnikom o določanju zavarovalne osnove](#).

2.3.1 Najnižja osnova za prispevke

Najnižja osnova za prispevke za družbenike znaša:

- v letu 2014: minimalna plača,
- v letu 2015: znesek 65 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec (v nadaljevanju: PP),
- v letu 2016: 70 % PP,
- v letu 2017: 75 % PP,
- v letu 2018: 80 % PP,
- v letu 2019: 85 % PP,
- v letu 2020: 90 % PP.

2.3.2 Najvišja osnova za prispevke

Najvišja osnova za prispevke za družbenike znaša:

- od leta 2014 dalje: 3,5-kratnik PP (350% PP/mesec).

2.3.3 Zavarovalna osnova ob vstopu v obvezno zavarovanje

Zavezanec – družbenik ob vstopu v zavarovanje plačuje prispevke od zavarovalne osnove v znesku, ki je določen kot minimalna osnova v posameznem obdobju.

Izjema velja za zavezanca, ki je bil v obdobju šestih mesecev pred vstopom v zavarovanje zavarovan na enaki zavarovalni podlagi. V tem primeru se v skladu s 7. členom [Pravilnika o določanju zavarovalne osnove](#) prispevki plačujejo od zavarovalne osnove, od katere je zavezanec plačeval prispevke pred izstopom iz zavarovanja.

2.3.4 Določitev nove zavarovalne osnove

Zavarovalna osnova za družbenike se določi na podlagi podatkov iz odločbe o odmeri dohodnine in obračuna davčnega odtegljaja ter glede na podatke o povprečni letni plači zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto, na katero se nanaša dobiček, na podlagi katerega se določa zavarovalna osnova.

Če za posameznega zavarovanca ni na voljo navedena podlaga za uvrstitev v zavarovalno osnovo, ker se v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, ne izda odločba o odmeri dohodnine, se zavarovalna osnova določi v višini najnižje osnove za prispevke in velja za mesec november.

Tako določena zavarovalna osnova se uporablja do določitve dobička za naslednje obdobje.

2.3.5 Povečanje zavarovalne osnove

Družbenik lahko uveljavlja povečanje zavarovalne osnove v obračunu prispevkov za socialno varnost.

2.3.6 Znižanje zavarovalne osnove

Če zavarovanec oceni, da zavarovalna osnova ne ustreza pričakovanemu dobičku v tekočem letu, lahko za naprej plačuje prispevke od zavarovalne osnove, zmanjšane za največ 20 %, vendar najmanj od minimalnega zneska zavarovalne osnove, ki velja v posameznem obdobju.

Družbenik lahko uveljavlja znižanje zavarovalne osnove v obračunu prispevkov za socialno varnost.

Po določbi 11. člena [Pravilnika o določanju zavarovalne osnove](#) lahko znižanje zavarovalne osnove zavarovanec uveljavlja enkrat za posamezno obdobje določanja zavarovalne osnove.

Če v tem primeru zavarovalna osnova, ugotovljena na podlagi dejanskega dobička za to leto, preseže znižano zavarovalno osnovo, od katere so se plačevali prispevki, za več kot 20 %, se v prihodnjem obdobju prispevki plačujejo od zavarovalne osnove, določene na podlagi dejansko ugotovljenega dobička, povečane za 20 %. Znižana zavarovalna osnova velja, dokler se ne določi na novo.

2.3.7 Nepravilna zavarovalna osnova

Če se ugotovi, da zavarovalna osnova, od katere se plačujejo prispevki, ni pravilna, davčni organ z odločbo določi novo zavarovalno osnovo in poračun prispevkov za nazaj.

V primeru se prispevki za socialno varnost plačujejo od nove zavarovalne osnove za mesec, v katerem je bila odločba izdana. Če je odločba vročena po dospelosti in plačilu prispevkov za mesec, za katerega bi se morali prispevki od nove zavarovalne osnove, se opravi poračun prispevkov pri prvem plačilu prispevkov po vročitvi odločbe.

2.3.8 Vrste in stopnje prispevkov

Vrste in stopnje prispevkov, ki jih plačujejo družbeniki, so razvidne iz naslednje tabele:

Vrsta prispevka	Stopnja prispevka zavarovanca	Stopnja prispevka delodajalca
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	15,50 %	8,85 %
za zdravstveno zavarovanje	6,36 %	6,56 %
za starševsko varstvo	0,10 %	0,10 %
za primer brezposelnosti	0,14 %*	0,06 %*
za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	/	0,53 %
SKUPAJ	22,10 %	16,10 %

*glej točko 2.2.4.

Prispevki se izračunajo po stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti za plačilo prispevkov, kot je določen v zakonu o obdavčenju ali v [Zakonu o davčnem postopku - ZDavP-2](#).

Podatki o zavarovalnih osnovah in o zneskih obveznih prispevkov za posamezna mesečna obdobja so objavljeni na [spletni strani FURS](#).

2.4 Obračunavanje in plačilo prispevkov

Družbeniki prispevke izračunavajo mesečno v obračunu prispevkov za socialno varnost ([OPSVL obrazcu](#)), ki je določen s [Pravilnikom o obrazcih za obračun prispevkov za socialno varnost](#).

V skladu s prvim odstavkom 353. člena [Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2](#) predložijo [OPSVL obrazec](#) davčnemu organu najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec v elektronski obliki [prek storitev elektronskega poslovanja FURS eDavki](#). Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec, če z zakonom ni določeno drugače.

Za mesec januar 2017 in naprej bo davčni organ sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki najkasneje do 10. v mesecu za pretekli mesec.

Če podatki v POPSV, ki ga je pripravil davčni organ, niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV davčni organ v sistem eDavki ni odložil, mora zavezanec sam predložiti [OPSVL obrazec](#) najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Zavezanec mora sam v [OPSVL obrazcu](#) posredovati tudi morebitne spremembe osnov, ki so posledica uveljavljanja določenih pravic (bolniški stalež, starševski dopust) ali če se odloči za spremembo (povišanje, znižanje) zavarovalne osnove.

Za zavezance, za katere so predizpolnjeni podatki v POPSV pravilni in popolni, se dodatna aktivnost v zvezi z obračunom prispevkov ne zahteva. Po določbi šestega odstavka 353.a člena [Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2](#) bo v tem primeru POPSV postal obračun prispevkov, ki bo tudi izvršilni naslov v skladu z drugim odstavkom 145. člena [Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2](#)

V primeru, da bo zavezanec oddal OPSVL obrazec do 15. dne v mesecu za pretekli mesec po tem, ko je davčni organ zanj že sestavil POPSV, velja obračun prispevkov za socialno varnost, ki ga je oddal zavezanec.